

INFORMACIJA O PRESJEKU ZATEČENOG STANJA U MINISTARSTVU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA NA DAN 31. OKTOBAR 2023. GODINE, SA PREDLOGOM MJERA I PRIORITETA

U skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore br. 07-040/23-4876/2 od 31. oktobra 2023. godine kojim se zadužuju sva ministarstva da u roku od 15 dana, sagledaju prioritetne obaveze i u skladu sa tim pripreme predlog prioriteta iz nadležnosti svog resora, a što će biti osnov za pripremu Programa rada Vlade za 2024. godinu, Programa pristupanja Crne Gore evropskoj uniji i srednjoročni program rada Vlade, te da svi ministri u roku od 10 dana , pripreme i Vladi na razmatranje dostave presjek zatečenog stanja u svojim resorima na dan 31. oktobar 2023. godine, i u skladu sa tim pripreme ocjenu stanja i predlog mjera informišemo Vas o sljedećem:

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava obavlja poslove iz svoje nadležnosti koje su utvrđene Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list Crne Gore“, br. 098/23) u okviru organizacionih jedinica utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ljudskih i manjinskih prava (br. 01-040/22-148/11 od 15.07.2022. godine), i to:

- 1. Direktorat za unapređenje i zaštitu ljudskih prava i sloboda**
- 2. Direktorat za unapređenje i zaštitu prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica**
- 3. Direktorat za interkulturalizam**
- 4. Odjeljenje za poslove rodne ravnopravnosti**
- 5. Odjeljenje za unapređenje i zaštitu prava Roma i Egipćana**
- 6. Odjeljenje za evropske integracije, programiranje i implementaciju EU fondova**
- 7. Kabinet ministra**
- 8. Služba za opšte poslove**
- 9. Služba za finansijske poslove.**

1. OBAVEZE MINISTARSTVA LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA IZ PROGRAMA RADA VLADE CRNE GORE ZA 2023. GODINU

Shodno programu rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je imalo 7 obaveza, i to:

1. Usvajanje Izvještaja o realizaciji Strategije manjinske politike 2019-2023, za 2022. godinu i donošenje Akcionog plana za 2023. godinu;
2. Usvajanje Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 za 2022. godinu;
3. Usvajanje Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za realizaciju Strategije o unapređenju kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023 za 2022. godinu i donošenje Akcionog plana za 2023 godinu;
4. Usvajanje Izvještaja o sprovođenju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025 za 2022. godinu sa Akcionim planom za period 2023-2024;
5. Usvajanje Izvještaja o sprovođenju Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 za 2022. godinu;

6. Utvrditi Predlog zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije (radni naziv)
7. Utvrditi Predlog zakona o pravnom prepoznavanju roda baziranog na samoodređenju (radni naziv).

Od navedenih obaveza realizovane su sljedeće:

1. Usvojen je Izvještaj o realizaciji Strategije manjinske politike 2019-2023, za 2022. godinu i donijet je Akcioni plan za 2023. godinu;
2. Usvojen je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 za 2022. godinu;
3. Usvojen je Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za realizaciju Strategije o unapređenju kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023 za 2022. godinu i donijet je Akcioni plan za 2023 godinu;
4. Usvojen je Izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025 za 2022. godinu i donijet je Akcioni plan za period 2023-2024;

Zaključno sa 31. oktobrom 2023. godine nijesu realizovane sljedeće obaveze iz Programa rada Vlade za 2023. godinu iz nadležnosti Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, i to:

1. Usvajanje Izvještaja o sprovođenju Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 za 2022. godinu;
2. Utvrditi Predlog zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije (radni naziv)
3. Utvrditi Predlog zakona o pravnom prepoznavanju roda baziranog na samoodređenju (radni naziv).

Izrada nacrtu Izvještaja o sprovođenju Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 za 2022. godinu je još uvijek u toku.

Predlog zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije (radni naziv) je trenutno u fazi usaglašavanja sa Sekretarijatom za zakonodavstvo. Shodno preporukama eksperata Evropske komisije, novim Zakonom o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije (radni naziv) biće preciznije definisane definicije i struktura istog u skladu sa standardima EU i pravnim poretkom Crne Gore.

Donošenje Zakona o pravnom prepoznavanju roda baziranog na samoodređenju (radni naziv) će transrodnim osobama omogućiti promjenu oznake pola i matičnog broja u ličnim dokumentima, bez obaveze da prethodno obave medicinske intervencije. Izrada predmetnog zakona planirana je Strategijom o unapređenju kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori. Izrada Nacrta ovog zakona je u toku.

OSTALE AKTIVNOSTI

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava koordinira sprovođenjem 5 strategija, i to:

1. Strategija manjinske politike 2019-2023;
2. Strategija socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025;
3. Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025
4. Strategija za unapređenje života LGBTI osoba u Crnoj gori 2019-2023
5. Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027

Na osnovu člana 32ž Zakona o nevladinim organizacijama ("Službeni list CG", br.039/11 I 037/17) i Uredbe o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija u oblastima od javnog interesa ("Službeni list Crne Gore", br. 013/18), Komisije za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u sljedećim oblastima:

1. Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava, zaštita prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
2. Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava, zaštita prava Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u 2023. godini,
3. Zaštita prava lica sa invaliditetom od diskriminacije i promocija jednakosti; i
4. Rodna ravnopravnost;

objavile su Odluku o raspodjeli sredstava za finansiranje ukupno 100 projekata nevladinih organizacija za 2023. godinu. Ugovori o realizaciji projekata će biti potpisani u roku od mjesec dana od dana objavljivanja Odluke.

Takođe, trenutno se sprovodi postupak po Javnom konkursu za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblasti „Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava – Zaštita prava LGBTI osoba“ za 2023. godinu.

OBAVEZE SHODNO PROGRAMU PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI 2023-2024

Shodno Programu pristupanja Crne Gore Evropkoj uniji obaveze Ministarstva ljudskih i manjinskih prava su sljedeće:

1. Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost 2021-2025 za period 2023-2024.;
2. Akcioni plan za sprovođenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2024/2025.;
3. Akcioni plan za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2023. godinu, sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2022. godinu;
4. Strategija za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2024-2028, sa Akcionim planom za 2024.;
5. Akcioni plan za sprovođenje Strategije manjinske politike 2019-2023. za 2023.;
6. Akcioni plan za sprovođenje strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za 2024-2025.;
7. Akcioni plan za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021-2025, za 2024-2025.
8. Strategija za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2024-2028, sa Akcionim planom za 2024.
9. Strategija manjinske politike 2024-2028. sa Akcionim planom za 2024.
10. Zakon o zabrani diskriminacije (radni naziv); i
11. Zakon o pravnom prepoznavanju roda na bazi samoodređenja (radni naziv)

Shodno Programu pristupanja Crne Gore Evropkoj uniji obaveze Ministarstva ljudskih i manjinskih prava koje su realizovane su sljedeće:

1. Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost 2021-2025 za period 2023-2024.;
2. Akcioni plan za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2023. godinu, sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2022. godinu;
3. Akcioni plan za sprovođenje Strategije manjinske politike 2019-2023. za 2023.;

Shodno Programu pristupanja Crne Gore Evropkoj uniji obaveze Ministarstva ljudskih i manjinskih prava koje nijesu dospjele za realizaciju su sljedeće:

1. Akcioni plan za sprovođenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2024/2025.;
2. Strategija za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2024-2028, sa Akcionim planom za 2024.;
3. Akcioni plan za sprovođenje strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za 2024-2025.;
4. Akcioni plan za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021-2025, za 2024-2025.
5. Strategija za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2024-2028, sa Akcionim planom za 2024.
6. Strategija manjinske politike 2024-2028. sa Akcionim planom za 2024.

Shodno Programu pristupanja Crne Gore Evropkoj uniji obaveze Ministarstva ljudskih i manjinskih prava čija realizacija je u toku su sljedeće:

1. Zakon o zabrani diskriminacije (radni naziv); i
2. Zakon o pravnom prepoznavanju roda na bazi samoodređenja (radni naziv)

PREDLOG PRIORITETA

1. Utvrditi Predlog zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije (radni naziv)
2. Utvrditi Predlog zakona o pravnom prepoznavanju roda baziranog na samoodređenju (radni naziv).
3. Donijeti Strategiju za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2024-2028, sa Akcionim planom za 2024.;
4. Donijeti Strategiju manjinske politike 2024-2028. sa Akcionim planom za 2024.

ADMINISTRATIVNI KAPACITETI

U Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava je na dan 31. oktobar 2023. godine zaposlen na neodređeno vrijeme 31 službenik/službenica.

Važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ljudskih i manjinskih prava (br. 01-040/22-148/11 od 15.07.2022. godine) sistematizovana su radna mjesta za 46 izvršilaca, pored ministra i državnog sekretara. Radi efikasnog izvršavanja radnih zadataka iz nadležnosti Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, Predlogom novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predložili smo povećanje broja sistematizovanih radnih mjesta.

Članom 33 stav 2 Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom propisano je da će države potpisnice, u skladu sa svojim zakonskim i administrativnim sistemom, na nivou države zadržati, ojačati, imenovati ili uspostaviti okvir, uključujući jedan ili više nezavisnih mehanizama kada je to primjereno, za promovisanje, zaštitu i nadgledanje sprovođenja odredi pomenute Konvencije i prilikom imenovanja ili uspostavljanja tog mehanizma države potpisnice će uzeti u obzir načela koja se odnose na status i funkcionisanje nacionalnih ustanova za zaštitu i promovisanje ljudskih prava. Takođe, Odbor za stabilizaciju i pridruživanje je na dvanaestom sastanku Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost od 23. marta 2023. godine u svojim komentarima istakao potrebu jačanja kapaciteta Ministarstva, kao i potrebu formiranja posebne organizacione jedinice za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom u okviru Ministarstva, kako bi se mogla uspješno pratiti realizacija Strategije za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom 2022-2027, i kako bi se dodatno unaprijedio položaj lica sa invaliditetom.

U cilju realizacije ove preporuke, predlogom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ljudskih i manjinskih prava planirali smo osnivanje nove organizaciona jedinica, odnosno **Direktorat za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom**, u okviru kojeg bi se sistematizovalo pet novih radnih mjesta, i to: Generalni/a direktor/ica, Samostalni/a savjetnik/ca I, Samostalni/a savjetnik/ca II, Samostalni/a savjetnik/ca III i Viši/a savjetnik/ca III.

Predlog pravilnika smo dostavili Ministarstvu finansija radi davanja mišljenja, nakon čega će isti biti dostavljen Upravi za ljudske resurse i Ministarstvu javne uprave, kao i Direktoratu za upravljačku strukturu, takođe radi davanja mišljenja/saglasnosti.

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je smješteno u poslovnom prostoru na adresi Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 130, čija je površina 450 m², upisan u listu nepokretnosti broj 4327 na katastarskoj parceli broj 1184/8. S obzirom na povećan broj zaposlenih u Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava, a imajući u vidu da je planirano osnivanje još jednog direktorata, odnosno Direktorata za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom, neophodno je obezbijediti veći poslovni prostor za smještaj ovog ministarstva.

MINISTAR
Fatmir Gjeka

